

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: KKULT/DKI/15	Názov predmetu: Dejiny kultúry I.
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: seminárna práca, ústna skúška Odovzdanie seminárnej práce (max. 20 bodov, hodnotí sa aktuálnosť zvolenej témy, šírka spracovanej literatúry a prameňov, zvolená metodológia a formálna stránka, samostatné kritické myslenie a výsledky); ústna skúška (4 otázky, max. 80 bodov). Sumárne 100 bodov. Stupnica hodnotenia podľa získaných bodov: 100 – 91 (A), 90 – 81 (B), 80 – 71 (C), 70 – 61 (D), 60 – 51 (E), 50 – 0 (Fx).	
Výsledky vzdelávania: Študent identifikuje základné terminologické vedomosti z odboru. Študent si pamätá základné kategórie a pojmy myslenia o kultúre v období antiky. Študent porozumie reflexii antickej kultúry v európskom myslení. Študent analyzuje získané poznatky, s ktorými sa oboznámil. Študent internalizuje metódy a stratégie vedeckej interpretácie textu. Študent aplikuje naučené vedomosti o základných kategóriách, pojmoch i princípoch myslenia o kultúre v období antiky do komplexného obrazu antického človeka, jeho života i kultúry.	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do štúdia dejín kultúry, základný terminologický aparát, pojem kultúra a civilizácia, pomocné vedy historické. 2. Vymedzenie základných etáp vývoja v dejinách ľudstva, rané štádiá vývoja kultúry. 3. Mýty a mytológia – protohistorické a protokulturologické koncepcie. Ľudská tvorivosť a racionalizácia myslenia. Kategória sacrum (posvätno) a reflexia predstáv, myslenia a rituálov človeka od doby kamennej. 4. Exkurz do dejín starovekých kultúr, mimoeurópske civilizácie, artefakty hmotnej a duchovnej kultúry. Základné princípy kultúrnosti v období staroveku – ústnosť a písomnosť. 5. Reflexia kultúry a kultúrnosti v období antiky. Prechod od mýtu k logu, polis ako model kultúry. 6. Kultúrne kompetencie človeka v gréckej antike. Predstavy o kultúre a kultúrnosti. Základné modely v oblasti kultúry a výchovy – kalokagathia, paideia, idea humanitas. 7. Interdisciplinárne sondy: filozofia, estetika, etika /etický idealizmus, antropocentrizmus/ – vybrané koncepcie: Sokrates, Platón. 8. Interdisciplinárne sondy: filozofia, estetika, etika – vybrané koncepcie: Aristoteles.	

9. Kultúra a kultúrnosť v antickom Ríme. Modely kultúry: dynamizmus, tradícia, vnútorná aktivita človeka. Zvykové právo. Rečníctvo a umenie. Kultúrne kompetencie a vlastnosti kultúrneho človeka v starovekom Ríme.
10. Reflexia opozícií kultúrne – barbarké, Riman – barbar v koncepcii P.C. Tacita.
11. Premeny kultúry a kultúrnosti v období neskorého staroveku. Synkretizmus, helenizácia a jej dôsledky.
12. Interpretácia vybraných problémov antickej kultúry. Prezentovanie seminárnych заданий.

Odporúčaná literatúra:

- ELIADE, M. : Dejiny náboženských predstáv a ideí I. Od doby kamennej po eleusínske mystéria. Bratislava, 1995.
- ELIADE, M. : Mýty, sny a mystéria. Praha, 1998
- FRAZER, J.G. .: Zlatá ratolesť. Praha, 1994
- BOUZEK, J. : Umění a myšlení. Praha, 2009.
- JAKUBOVSKÁ, V. : Antológia z dejín estetického myslenia I. Nitra, 2000.
- PIJOAN, J. : Dejiny umenia I., II. Bratislava, 1998, 1999.
- BUCHVALDEK, M. et al. : Dějiny pravěku a starověku II. Praha, 1989
- HRUŠOVSKÝ, I. (ed.): Antológia z diel filozofov. I.zv. Predsokratíci a Platón. Bratislava 1970.
- HRUŠOVSKÝ, I. (ed.): Antológia z diel filozofov. II. zv. Od Aristotela po Plotina. Bratislava 1973.
- SVOBODA, L. (ed.): Encyklopedie antiky. Praha 1974.
- VERNANT, J. - P. (ed.): Řecký člověk a jeho svět. Praha 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 172

A	B	C	D	E	FX
27.33	19.77	15.12	8.72	14.53	14.53

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Ženuch, DrSc., Mgr. Katarína Gabašová, PhD.,

Dátum poslednej zmeny: 24.03.2014

Schválil: prof. PhDr. Peter Ženuch, DrSc.